

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 75.

ANULU XXV.

Sibiu 22 Septembre (4 Oct.) 1877.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care d'oue septemani cu adansulu Foi'siorei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adrestate c'atra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a., Pentru straintetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platecu pentru ant'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Deputati alesi la congressu.

In cercurile de sub jurisdictiunea din dieces'a Aradului:

Din cleru:

Aradu-Radn'a, Vasiliu *Belesiu*, ases. refer. cons.; Giu'la-Chisineu, Petru *Chirilescu*, protopresb.; Vilagosiu-Ienopolea, Georgiu *Vasilieviciu*, prot.; Buteni-Halmagiu, Ioanu *Groz'a*, prot.; Birchisiu-Chisetu, Georgiu *Craciunescu*, protopresb.; Lipov'a-Ving'a, Ioanu *Tieranu*, prot.; Temisior'a-B. Comlosiu, Meletiu *Dreghiciu*, prot.

Din mireni:

Aradu, Ioanu P. *Desseanu*, adv. fiscalu cons.; Radn'a, Ioanu *Belesiu*, adv.; Giu'la, Davidu *Nicora*, pretore ases. cons.; Chisineu, Alessiu *Popovicu*, adv. ases. cons.; Vilagosiu, Ioanu *Moldovanu*, ases. ref. cons.; Ienopolea, Iosifu *Popovicu*, adv. ases. cons.; Buteni, Sigismundu *Popovicu*, pres. la trib. reg.; Halmagiu, Sigismundu *Borlea*, deputatu diet.; Birchisiu, Dr. Eugeniu *Mocioni*, proprietariu mare; Chisetu, Pavelu *Rotariu*, adv.; Lipov'a, Georgiu *Fogarasi*, adv. ases. cons.; Ving'a, Vicentiu *Babesiu*, ases. cons.; Temisior'a, Dr. Paulu *Vasicu*, ases. cons.; B.-Comlosiu, Vicentiu *Babesiu*, ases. cons.

Resbelulu.

Sibiu in 21 Septembrie.
3 Octobre.

Ploile dese si drumurile rele jignescu operatiunile armatelor pe campulu de resbelu alu Bulgariei. Dela 17/29 Septembrie pana astadi s'a publicatu unu singuru telegramu oficialu din Gorni-Studen cu datulu 28 Septembrie, din care aflamu, ca tempulu este in tote partile Bulgariei nefavorabilu; in Balcanu a ninsu. In 15/27 Septembrie turcii au atacatu avangarda corpului rusescu la *Elen'a* si au fost inapoiati cu mari perveri. Mehemed Ali retragendu-se mereu a ocupatu pozitiiunile ce le avuse acum d'oue luni. *Plevn'a* este supusa unei asediari regulate. In redut'a dela *Griviti'a*, luata de braviu soldati romani, s'au asediatu tunuri si se continua tote lucrariile de lipsa. Mai alesu romani, cari suntu provediuti cu tote uneltele de sapatu, inainteza mereu prin sapari si numai o distantia de 90 urme i mai desparte de redut'a a dou'a. Comunicatiunea intre *Orhani'a*, depoulu proviantului turcescu, si *Plevn'a* este cu totulu ininterrupta prin inundatiile valoru dela *Sofi'a*.

Si in *Asi'a* inainteza armat'a rusa. Unu telegramu oficialu din Petersburg cu datulu 2 Oct. ne spune ca *Ismail-pasi'a* aru fi atacatu in 27 Sept. cu 12 bataliune intraga lini'a a aripei drepte a generalului *Tergukassoff*. Dupa lupte indelungate turcii fura respinsi si persecutati. Perveriile rusilor suntu forte mari. Perveriile rusilor suntu 10 oficeri si 164 soldati morti si raniti.

Muntenegrenii au luat fortulu *Bilek* si satele din pregiuru asi'a in catu astadi se afla mai multu ca jumetate din *Erzegovin'a* in manile loru.

Despre activitatea armatei romane dela 5 Septembrie incepe publica „Monitoriulu oficialu” urmatorele:

Diu'a de 5 Septembrie, ca si acea din ajunu, s'a petrecutu in ore-care linisce re-

lativa si fara a aduce vre-unu faptu importantu in pozitiiunile ocupate de trupe inaintea inamicului. M. S. Domnitoriulu a datu ordinu ca armat'a de vestu pe tota lini'a sa se intarasca cu activitate si energie pe locurile cascigate.

Trupele dar' au esecutatu ordinele primite; din partea inamicului asemenea n'a urmatu nici o incercare de atacu. Artileri'a singura a fostu in actiune in aceste d'oue dile, batandu lucrariile inamicului; tunurile sele respundeau slabu la ale nostre, si tiralorii din ambele linii schimbau din candu in candu din retransiamente focuri de puci intre densii.

Cavaleri'a noastra, care dela inceputulu operatiuniloru inaintea *Plevnei* are misiune de a supaveghia si de a acoperi flancurile nostre, de a impinge neconcentiu recunoscere pe bas'a de operatiune a inamicului si de a impede comunicatiunile si aprovisionariile sele, cavaleri'a a avutu in aceste dile mai multe angajiamente cu inamiculu.

Conformu raporturiloru primite la marele cuartieru generalu domnescu, vedetele divisiunii romane de cavalerie au fostu atacate, in diu'a de 4 Septembrie, de o forte patrula de cerchezi calari. Un'a din gardele mari romane au alergatu in ajutoriulu vedeteloru nostru, si, dupa o scurta dar' viua lupta, inamiculu a fostu pusu pe gona.

In diu'a de 5 Septembrie, unu escadronu de rosiori si unu detasiamentu de 30 calarasi stationati la *Masaliti'a* pentru supraveghierea drumului *Plevn'a-Rahov'a* trecendu prin satulu *Cneaja*, s'au isbitu de o trupa de cavalerie turcesca compusa de 150 cerchezi calari, comandati de caimacamulu din *Rahov'a* in persona. Dupa o lupta care a duratu aprope o ora, si dupa mai multe siarje ale cavaleriei nostre, turcii au fostu pusi pe fuga lasandu in manele a loru nostri 2 stindardu, mai multe arme si cai, 3 morti si 2 raniti. Perveriile nostre, forte neinsemnate, se marginescu la 1 soldatu mortu si 1 calu ucisu.

Stindardulu cuceritu de cavaleri'a noastra s'a inaintatu M. S. Domnitoriului, care a ordonatu a se aduce de unu oficeru M. S. D'omnei, la *Bucuresci*, spre a se asedia in arsenalu, alaturi cu drapelulu luat dela inamicu in diu'a de 30 Augustu.

In apropierea redutei luate cu asaltu in diu'a de 30 Augustu, si ocupata de atunci de trupele nostre, se afla o mare reduta turcesca care prin foculu ei causeza mari perveri trupelor romane. Intre redut'a turcesca diacu o multime de cadavre, atatu ruse si romane, catu si turcesci, a luptatoriloru caduti in diu'a de 30 Augustu, si pe cari turcii n'au lasatu a le ridic'a, cu tote incercariile nostre tragendu asupr'a bancardieriloru si a personalului ambulantiiloru cari s'au presintatu in mai multe renduri cu drapelulu albu, si descarcandu focuri chiaru asupr'a parlamentarului nostru trimesu spre a cere unu armistitiu de cate-va ore pentru ingroparea mortiloru. Aceste cadavre de descompositiune de atatea dile respandescu unu mirosu nesuferitu, infectandu aerulu si putendu produce epidemii nu numai in rendurile armatei nostre, dar' chiaru si in cea inamica.

M. S. Domnitoriulu ordona ca in diu'a de 6 Septembrie trupele romane sa fiau a recunoscere ofensiva asupr'a acelei redute turcesci, care din diu'a luarei redutei de alaturi de catra noi, observase tacerea, fiindu dominata de tunurile nostre, spre a se vedea astfelu eu ce fortie este inca ocupata, si, in casulu candu aceste fortie n'aru fi prea numeroase, a se lua cu asaltu. Paralelele no-

stre inaintasera pana la 300 metri de redut'a inamica.

La 1 si jum. ore dupa amedi unu batalionu din regimentulu 1 de infanterie de linie inainta in tiraliori spre reduta, avendu unu batalionu din regimentulu 15 si unu batalionu din regimentulu 9 de dorobanti in colona de atacu, iera unu batalionu din regimentulu 7 de infanterie in reserva. Tiraliorii turci deschisera foculu asupr'a tiralioriloru nostri si, la inaintarea colonei de atacu, inamiculu demasca artileri'a sea, care incep'a a trage cu sraneluri, sustinuta de foculu viu alu infanteriei adapostita in reduta si in siantiurile ei. De d'oue ori cele d'oue bataliune din colona de atacu se repedira in asaltu, sperandu prin aventulu loru a avea avantajulu asupr'a numerului inamicului; ele ajunsera pana la siantiulu redutei, gat'a a arunca scarile si gabionele spre a escalada parapetulu: o lupta corpu la corpu se incinse si dura cate-va minute. Majorulu *Nicolae Ioanu*, din regimentulu 15 de dorobanti, fu ucisu; majorulu *Handoc'a*, din regimentulu 9 de dorobanti, ranitu, amendoi in capulu batalioneloru loru. Locotenentulu *Calinescu Dimitrie*, atasiatu la cuartierulu generalu, si care mersese cu colona de atacu, fu lovit mortulu de unu glontiu in frunte. Capitanulu *Bogdanu Nicolae*, atasiatu la cuartierulu generalu, fu gravu ranitu. Lupt'a dura de mai bine de d'oue ore, si, cu tote eroicele ei sfortiari, colona noastra, imputienata prin mortii si ranitiile ce lasa in cale, era prea mica spre a pute invinge resistenti'a inversiunata a inamicului multu mai numerosu, si a pute strabate in reduta. M. S. Domnitoriulu, nevoindu a se causat'a prea mari perveri trimitiendu noi trupe la atacu, dede ordinu a se suspende alu treilelea atacu ce era sa se incepa impreuna cu batalionulu de reserva, si astfelu, pe la orele 5 sera, lupt'a inceta cu totulu, trupele nostre reintrandu in retransiamentele loru.

Si in aceta impregiurare, ostasii nostri au datu dovedi incontestabile de vigore si vitejie, combatandu in timpu de mai multu de trei ore in campu deschisu pentru densii, atacandu unu inamicu cu multu superioru in numeru, adapostitu de formidabile intariri. Purtarea oficeriloru de tote gradele, in totu-deuna in capulu braviloru loru soldati, a fostu mai pre susu de ori-ce lauda.

Perveriile nostre in aceta di se insumeza la 5 oficeri si 123 soldati morti, si 15 oficeri si 274 soldati raniti.

Se publica mai josu list'a nominala a oficeriloru morti si raniti. I. S. Domnitoriulu a datu ordinu cuartierului generalu alu armatei romane a face unu tablou generalu de tote gradele inferiore morti si raniti dela inceputulu luptelor in fati'a *Plevnei*, indicandu si spitalele in cari s'au evacuat ranitiile spre a se publica prin tote comunele tierii.

In sera de 6 Septembrie, I. S. Domnitoriulu merse, de pre campulu de lupta, la ambulantiile romane, spre a visita ranitiile si a se incredintia prin sine insusi de ingrigirile ce li se dau. Domnitoriulu se duse si la cortulu in care se transportase bravulu capitanu *Bogdanu*, care precum s'a aretatu, fusese gravu ranitu, si, facendu-i cele mai frumoase laude, cerceta despre starea ranei sele. Lovitur'a, din nefericire, era mortala si nu se conserva decatu putiena sperantia a-i scapa vieti'a. M. S. Domnitoriulu trimise, inca in acea sera, capitanului *Bogdanu* crucea de cavaleru alu ordinului „*Steu'a Romaniei*”, pe care acestu bravu si distinsu oficeru avu consoliatiunea a o purta pe pieptu inaintea de a-si da eroiculu lui sufletu.

Inaltimea Sea se intorse sera la *Marele Seu* cuartieru generalu.

Mercuri, 7 Septembrie, I. S. Domnitoriulu distribu mai multe decoratiuni si medalii de virtute militara, atatu in armat'a romana catu si in armat'a rusa, la oficerii si soldatii ce se distinsesera mai multu in luptele precedente. Nici unu faptu importantu nu se petrecu in acea di in liniile nostre, inamiculu pastra cea mai completa linisce. Singuru foculu bateriiloru ruso-romane era in lucrare, la care inamiculu respunse slabu.

Diu'a de 8 Septembrie se petrecu asemenea in linisce; plo'a, care urma tota diu'a aceea, impedece ori-ce actiune, atatu in liniile nostre catu si in cele inamice. Cu tote acestea, trupele nostre totu si continuara lucrariile loru de retransiamente si de intariri, conformu ordiniloru ce primise.

Pe la 10 ore sera, brancardierii nostri facura o incercare spre a radica mortii dintr'o retransamentulu nostru si redut'a inamica, inainte carei urmasse lupt'a dela 6 Septembrie; insa, indata ce inamiculu i zari, elu incep'u unu focu viu asupr'a loru si i silu a se retrage.

Vineri, 9 Septembrie, I. S. Domnitoriulu merse de visita pozitiiunile trupelor, cantonamentele si bivacuile loru spre aripa drepta. Nimicu nou nu se ivi in acea di pe tota lini'a si la orele 8 sera, *Mari'a Sea* se intorse la *Marele Seu* cuartieru generalu.

Aflamu ca joi'a trecuta, rosiorii impreuna cu o parte de cavalerie rusa au facutu recunoscere in giurulu *Plevnei*; cu aceta ocaziune s'a luat dela turci unu convoiu de provisiuni, si anume 82 care cu provisiuni, 50 cu orzu si 32 cu porumbu.

M. S. Domnitoriulu a vizitatu redut'a *Griviti'a*, insocitu de colonelulu *Gailard*, M. S. Domnitoriulu s'a intorsu forte satisfacutu din aceta visita. Oficerii si soldatii nostri suntu de unu spiritu admirabilu. Tempulu e frumosu si canonad'a si impuscaturile continua.

Aflamu dintr'o sursa buna, ca ieri a fostu o lupta inversiunata pe lini'a *Lomului*, intre armatele lui *Tiareviciu* si ale lui *Mehemed Ali*. Lupt'a s'au terminatu in avantajulu rusiloru. Turcii s'au retrasu in desordine cu perveri mari.

Evenimente politice.

Nu exista foia, carea sa nu se ocupe cu afacerea confiscarei de arme si munitiuni la *Brasiovu* si in alte parti din apropierea secuimei. Tote constatata ca scopulu acestoru arme a fostu o invasiune in *Romani'a*, indreptata contra comunicatiunii rusesci cu armatele sele din *Bulgari'a*. Numai „*Kelet*” si „*Magyar Polgar*” din *Clusiu* au gacitu ca armele si munitiunea din cestiune suntu destinate pentru *Romani'a*.

Cumca informatiunile acestoru d'oue foi nu suntu esacte dovedesc impregiurarea, ca guvernulu din *Bucuresci* a denunciatu espeditiunile de arme si munitiuni, ceea ce nu aru fi facutu, candu armele aru fi fostu destinate pentru *Romani'a*.

Ministrulu reg. ung. pentru aperearea tierii a sositu luni, pe neastep-tate, cu trenulu de dimineti'a, la Sibiu, unde a petrecutu pana sera, candu

a plecatu se dice, spre Brasiovu. „S. d. Tageblatt“ de marti spune ca ministrulu a conversatu tempu mai îndelungatu cu comandantulu Bar. de Ringelsheim. Cuprinsulu conversatiunei nu se scie. Dara marti la 12 ore a plecatu de aici, cu trenu separat, batal. 1 din regimentulu 31 de infanteria spre Ciucu; de siguru ca plecarea stă în legatura cu afacerea din secuime.

Sciri private, colportate prin Brasiovu, spunu lucruri, cari departe de a desminti cele publicate în nr. trecut dupa „S. d. Tageblatt“, despre afacerea din secuime, afirmu ca în Kézdi-Vásárhely s'au intemplat în dilele mai de curendu lucruri, pe cari nu le putemu serie, pâna nu vomu avé informatiuni mai esacte.

„Ellenör“, fôia oficiôsă din Budapest'a, dimpreuna cu alte foi magiare, inca constata intreprinderile, pe cari le numesce „fâra de minte“, si dice ca diu'a, în carea avé a isbucni deplorable'a încercare eră fipsata pe 28 Septemvre. „Ellenör“ adauge, ca cele 6000 puscii de sistemu nou, confiscate la Brasiovu, au fostu adresate vice-colonelului pensiunatu dela honvedii Horváth din Kézdi-Vásárhely si unui Hermán Schwarz din Kovászna si Miko-Ujfalu.

Pre cându, cum amu disu, numai cele dôi foi din Clusiu voru sa pravalésca intreprinderea cea nefericita în spatele româniloru, si tôte celealte foi marturisescu lucrulu, precum este, suntu foi în Budapest'a, cari 'lu aprôba. În privintia acést'a se distinge „Pester Journal“, care vaiera „natiunea“, ca entusiasmulu ei nu-i este de nici unu folos, pentru-ca la celu dintâiu momentu, cându ea se misca, regimentulu, politia si comand'a militara facu totu ce potu sa nadusiasca intreprinderea în germeii sei. „Nimic'a contr'a Rusiei — este parol'a în Vien'a si Colomanu Tisz'a este esecutorulu ei. Insémna-ti bine acést'a natiune! Nu-ti sângeră aripile de chisiti'a de feru! Dumeritoriulu teu este Colomanu Tisz'a. Séu te simti destulu de tare, cá Samson, sa clatesci colônele statulu si sa sdrobesci pe inimicii tei cu risiculu de a te inmormentá în derimaturile lui...“ si asiá în tonulu acést'a mai departe, accentuându ca conducatori ai parasitu natiunea magiara, pentru ca asiá se potfescu în Vien'a.

O suma insemnata de petitiuni din Aradu, Oradea-mare, Satu-mare, H. M. Vásárhely, Muresiu Osiorheiu si Peciu, din comitatele Ugocsa, Torna, Bihoru, Szolnok-Dobác'a, Baranya, Odorheiu, Szabolcs, Hajdu, Heves, Bereg si Raab au sa se desbata în diet'a Ungariei. Tôte privescu cestiunea orientala si ceru cá politic'a esterna a monarchiei austro-unguresci sa impedece latirea puterei rusesci si sa sustiena intregitate Turciei.

În Berlinu a fostu primitu *Crispi*, presedintele camerei italiene, într'unu modu demonstrativu. Presedintele camerei prussiane, de Beningsen a datu în 23 Septemvre unu prândiu stralucitu în onôrea ôspelui italianu, la care s'au radicatu toate în termini caldurosi pentru armonia cea de-a pururea între natiunea germâna si italiana. Unele diurnale sustienu, ca demonstratiunea acést'a este îndreptata contr'a celorlu din Ungaria; altele, ca în contr'a Franciei.

În *Franci'a* este unu resboiu de manifeste. Dupa manifestulu lui MacMahon câtra alegatori, îndreptatu contr'a radicalismulu, au aparutu altele republicane si unulu radicalu-socialistu. Între cele dintâiu este unulu alu reposatulu Thiers care insista fôrte caldurosu pentru republica.

Serbi'a sta inca la indoiala sa intre în actiune séu sa nu intre. Greci'a pare în tempulu din urma ce-va mai rezoluta, inse nu se misca nici ea de pe locu. Unu nou factoru se aduce acum în combinatiuni de actiune în afacerile orientali. Acést'a aru fi Itali'a.

Budapest'a, 30/18 Septemvre.

Interesante si totu mai interesante devinu dilele în care traimu. Numai ca cuventulu séu notiunea: „interesatu“ capata unu coloritu, cârui o limba imbelsiugata de variatiuni în frase i-aru adauge si atributul: „infricosiatu.“

Traiamu în sperantia, ca dupa multuôsele conducturi cu tortie, bancheturi si câte tôte, în onôrea turciloru, decorate cu iluminatiuni si bombardamente de ferestri, vom resuffâ, celu putienu, vre-o câte-va septamâni. Dar' de unde? Scirile din secuimea transilvana vinu cu unu adeveratu „interesantu infricosiatu“ sa ne desamagésca. Faptulu în sine credu calu veti cunosce mai bine, fiindu mai aprôpe de isvoru. Din tóta purtarea diuareloru nôstre de aici se vede tendintia de a netedi, de a mitiga, ba unele au aerulu de a rostogoli tóta povar'a pe umerii româniloru si rusiloru. Din foile guvernului, dara mai vertosu din cele ce transpira printre cuvintele celorlu dela guvern, se vede, ca nu e siaga; arme si munitiuni s'au confiscatu si guvernulu trebuie sa fia datu si de urma, adeca de isvorulu de unde isvorescu armele si munitiunea.

Se dice, ca afacerea e de a se reduce pâna la fiintia de fatia a lui Midhat-pasi'a, a exilatulu mare veziru, la Vien'a. Se mai dice, ca *Klapka* este în fruntea afacerii si ca scopulu este: formarea de legiuni unguuresci pentru turci, o invasiune în Romani'a, stricarea comunicatiunei armatelor rusesci cu Rusi'a si dupa darea mâinei cu unu corpu turcescu, care va face o esire pe la Silistri'a, atacarea armatei rusesci-române din dosu. Planulu nu eră reu cugetatu; insa e întrebarea ca în practica putea *Klapka* pune atâtea legiuni în picioru, cá sa-si esecute „salutarea“ ide'a?

Descoperirea acestei intreprinderi necualificabile, mi se spune ca s'a facutu mai întâiu la Bucuresci, de unde a capatatu ventu si guvernulu nostru. Diuarele nôstre spunu, ca descoperirea a facut'o, deodata, guvernulu nostru cu celu din Bucuresci. Nu garantu de nici un'a din versiunile aceste, ci vendu simplu pre cum amu cumparatu. Atât'a sciu, ca intemplarea acést'a a fostu pentru guvernulu nostru un'a din cele mai penibile, a-siu puté dice consternatôre. Lucru firescu. Intemplarea acést'a este o pedepsa grozava pe guvernulu pentru marea si îndelung'a lui rabadare fatia cu resfatiaturile excesive a le magiariloru, de ôre-ce ele punu, într'unu modu fôrte plasticu, punctulu desmatierei magiare pe i alu magiariloru, trambitati de cei mai loiali.

Asteptu cu nedumerire sa vedu ce descoperiri are sa ne faca oficiosulu „Ll.“; cáci promite. Mi se pare ca are sa peptene frumosu faptele si apoi sa le publice. Se vede ca si elu se sparie de ele si nu cutéza a le presentá publiculu în golatatea loru, de aceea ne mângaie, ca inca nu e tempulu pentru publicarea loru.

Atât'a mai lipsiá guvernulu nostru. În dilele din urma avé o alta pacoste în parlamentu. Nu i se primí unu proiectu de materia juridica (procedur'a penala în afaceri bagatele) i se luâ în nume de reu respunsulu la cele cinci interelatiuni. Si acum veni ast'a-lalta.

Dupa datinile parlamentari guvernulu nostru aru fi clatinatu în temeliele sele, ba aru trebui sa se retraga si sa faca locu altui'a, care are increderea nestirbita a majoritatiei parlamentari. În impregiarile de fatia inse este întrebarea, déca aru fi bine o schimbare de ministriu? Eu nu sum unu adoratoriu a lui Tisza si cunoscu destule defecte ale gubernarei sele, insa acum nu potu tiené de salutaria o schimbare, pentru ca aru puté avé urmările: unu ministriu ultraistu, séu unulu reatiunariu si pro-

verbulu romanescu dice: „Dôrne feresce de mai reu!“

Amu amintitu si cu alta ocaziune de popularitatea cea palita a lui Andrassy între magiari. De sôrtea acestui'a e legata si a lui Tisza si de a cestui din urma a cabinetulu unguurescu, cum este este elu astadi. Legatur'a logica între fenomenele cele incurcate ale situatiunei nôstre o gâsesce omulu numai combinandu cele ce se intempla înlauntrulu patriei cu cele ce se intempla afara de patria. Andrassy, unu factoru insemnatu în aliancia celorlu trei puteri, a fostu si este pentru o stricta neutralitate din partea Austro-Ungariei. Pôte ca pâna la unu punctu ôre-care demonstratiunile unguuresci i au fostu binevenite, cá sa se póta apará de o actiune contr'a turciloru, în favorulu Rusiei. S'a incrediatu inse pôte pré multu în energi'a ministrulu nostru de interne, cugetandu ca acést'a la tóta intemplarea, va fi domnulu situatiunei si esecuri nebunesci nu voru comite conatiunali sei.

Nu se scie intru câtu e adeverata scirea, ca la întâlnirea dela Salzburg Bismarck aru fi staruitu pe lânga Andrassy sa vina Rusiei într'ajutoriu — si ca Andrassy nu aru fi voit. Cându aru fi adeverata scirea acést'a mai ca aru veni omulu a presupune, ca Bismarck, avé de pe atunci scirea despre ce i se pregatesce lui Andrassy în Transilvani'a si ca apelulu acestui'a la stricta neutralitate va fi atacatu de conatiunali sei. Cu alte cuvinte, Bismarck voi a pune pe ministrulu nostru de esterne într'o situatiune câtu de dificila, într'o situatiune, din care apelulu la neutralitate sa aparâ unu pretextu, prin care sa-si maseze tienti'a. Aliatulu Bismarck aru fi, în casulu acést'a, o teribilitate pentru Andrassy. Acel'a séu ca aru lucrâ alu înlocui prin altulu, séu cauta unu cusuru politicu spre a abdice la unu momentu bine alesu si binevenitu, fâra multe ceremonii, alianciei nôstre austro-ungare. Temerile aceste cam preocupâ pe multi magiari, mai cu séma conservativi, si de aici se esplica, ca insusi Apponyi prinde manusi'a opozitionala de unde pôte, adeca în parlamentu. O energia perseveranta, prin carea se va pune capetu tuturoru neunieloru unguuresci, pôte rehabilitâ pe ministrulu nostru de esterne înaintea diplomatiei si atunci politic'a sea, câtu pentru Austro-Ungaria, va raportá rôtele cele mai bune, câci Austro-Ungariei i se va crutiá fincielle si sângele.

Pentru casulu de abdicere avemu motivulu într'unu rivalu puternicu, care déca va promete mai multu în afacerile orientali: va veni cá alu patrula în aliancia séu pe noi ne va delaturâ cu totulu din aliancia. Rivalulu acést'a este Itali'a. Puterea acést'a juna arméza din tôte puterile, retiene dela concentrările avute 80,000 sub arme: pe cându de alta parte presedintele senatulu italianu *Crispi* se preumbla bratiu la bratiu cu diplomatii nemtiesci pre stradele Berlinulu si ridica toate la bancheaturi diplomatice.

O isolare politica a imperatiei, tocma în momentele cându are a se decide sôrtea crestiniiloru din orientu, aru fi de totu regretabila din multe consideratiuni. ♫

Români judecati în Belgi'a.

„*Independinti'a belgica*“, publica urmatôrea corespondintia din Poradim, cu dat'a de 11 Septemvre st. n.:

Amu asistatu la asaltulu în contr'a positiuniloru înaintate ale Plevnei.

Adi diminétia eramu în lagarulu român, si permiteti-mi de a multiamí în acestu locu statulu maiuru alu armatei principatulu de tóta grab'a si bun'a vointia ce pune în serviciulu corespondentiloru. Ací reprezentantii presei suntu ôspetii statulu maiuru; ei

nu au sa se ocupe nici de locuintie nici de mâncare; intendentia militara româna ingrijesce cu imbelsiugare de tôte trebuintiele lor. Eramu dar' adi diminétia la Verbitz'a. Foculu bateriiloru, care tienuse neintreruptu de trei dile si cu o violintia estrema, incetase în reversatu de diori cá prin farmecu. Liniscea cea mai absoluta domniá pe platonulu, unde se aflâ lagarulu si în miculu satulu Verbitz'a intiesiatu de trasuri de munitiuni si altele. Mi se spuse ca avant-posturile turcesci erau la dôié chilometri. Din nefericire nu puteamu sa me asicuru prin mine insumi; erá atâtu de întunericu încâtu positiunile turcesci erau cá si infasiurate într'o cetia grôsa, abiá se distingeau lucrurile la diece pasi înainte sea. Cadea o mica plóie fina si glaciala care trebuia se strapunlia pâna la ôse vedetele de calarasi strabatendu orizontulu cu carabinieri în mâna. Cu tôte acestea, caus'a intreruperii momentane a bombardamentulu nu erá acést'a temperatura defavorabila. Adeveratulu motivu e ca ataculu lucrâriloru esteriore ale Plevnei fusese ficsatu pentru acea di si se recomandase liniscea cea mai absoluta spre a deconcentrá pe turci. Colônele de atacu fusese formate de diminétia. Prim'a din aceste colône, compusa de unu regimentu de dorobanti si de unu batalionu de venetori, spriginite de dôié baterii de artileria, trebuia sa atace frontulu mării redute dela Griviti'a, situatu pe o crêsta înaintea Plevnei. O alta colóna, compusa pe jumetate de români jumetate rusi, trebuia sa iá aceia-si reduta pe la spate.

Sa urmâmu colón'a dintâiu, care avea positi'a cea mai interesanta. Generalulu Cernatu, care a parasitu ministriulu de resbelu, conduce în persona miscarea. Eata drumulu ce trupele au sa percurga spre a ajunge înaintea positiuniloru turcesci: trebuie mai întâiu sa scobóre platoulu pe care se afla lagarulu dela Verbitz'a, apoi se suie o alta colina situata mai în faci'a platoului si a cârui crêsta este încoronata de spaimentatôre lucrâri de zidaria, armate cu mari tunuri de asediu. Dorobantii si venatorii defilara usioru printre ierbile inalte, maracini si câmpiele de porumbu. Aceste plantatiuni, cari se intindu la unu kilometru si jumetate aprôpe de positiunea turca, contribuie multu a mascá ataculu colônei care se aduna încetu. Generalulu Cernatu stá liniscitu la usi'a cortulu suu; elu vede defilându pe dinainte-i companiele un'a câte un'a si primesce comunicările ajutoriloru sele de câmpu care 'lu asicura ca preparativele se esecuta cu o precisiune matematica. Faptulu e ca toti acesti soldati, infanteria de linie séu armat'a teritoriala, înaintau cu acelu pasu cadentiatu, solidu si plinu de hotarire pe care l'amu observatu la ei cându veneamu dela tirulu de prin vecinatatile Calafatulu, dar', ceea ce e mai bine câte-odata, erá nepasarea în faci'a pericolulu.

Erá aprôpe sa-mi schimbu impresiunile în acést'a privintia cu unu oficieru, cându totu deodata ajunse pâna la noi sgomotulu unei vii impuscaturi si strigate. Atunci fu impregiurulu cortulu generalulu unu momentu de surprindere nedescriptibila si de emotiune. Nu se întielegea nimicu din aceste strigate si loviture de focu. Sgomotulu venia din stâng'a nôstra. Ordinele fusese ele reu date, reu întielese? Erá hotaritu cá, pâna la trei ôre, sa se observe cea mai absoluta tacere, si cu tôte acestea lupt'a la stâng'a nôstra erá inceputa. Generalulu catâ inca sa esplice întielesulu acestei impuscaturi premature, cându unu ajutoriu de câmpu rusu ajunse ostenitu.

Scire rea: Turcii, preveniti de spionii lor de miscarile nôstre, o luase mai înainte si se aruncase asup'a avant-posturilor rusesci din partea despre Radisevo. Acést'a erá esplicati'a acestui focu de puscii, a cârui violintia se

mare și se apropiă din minutu în minutu. Ce eră de facutu? Ceti'a ne împedica de a vedea ce-va.

Inimiculu iesia elu cu hotarire din intaririle sele spre a lua ofensiv'a, sau era vorb'a numai de tiraliori? Cu neputintia de a sci ce-va. Nu mai era decatu o cale de lupta: a grabi ataculu din parte-ne spre a nu fi atacati si surprinsi cei dintai.

Acest'a se si hotari. Era 12 ore candu primele lovituri de focu erau schimbate. Inainte cu o ora, cele din urma companii ale regimentului 13 de dorobanti treceau pe dinaintea noastra, cu pasi repedi, spre a merge sa ia positiuni.

La ora unu si unu sfertu, generalulu era elu insusi pe calu si sbura la cele dintai renduri.

Nu potu sa ve spunu ceea ce simtii eu atunci. Trupele nostre inaintau. In spre partea intaririlor turcesci nu se diara nimic. Afara de ecoulu slabu alu impuscaturei staruitoare dela aripa noastra stanga, de pe la Radisievo nu se audia nimic. Si cu tote acestea, nu mai era de facutu iluziune: turcii erau in fati'a noastra la doue chilometri celu multu. Acesta tacere era spaimentatoare, oribila, si eu amu petrecutu acolo cate-va minute care mi parura ore, intr'o neliniscie strapunditoare.

Ceti'a se subtiasc incetu si, pe la 2 ore, se taiase in doue permitien-du ne sa vedemu forte coline, pe crest'ă naltimele opuse distinsu, parapetele negre ale redutei. Pe povarnisiulu care duce acolo era o miscare extraordinara. Era ca si o mare cenusia.

Pre catu eu priveamu, vedeamu plecandu-se partile superioare ale plantelor si arbusturilor. Erau trupele nostre cari mergeau printre ierburi. Trupele pareau ca se suie continuu, continuu. Ele inaintau incetu, dar inaintau.

Putieniu cate putieniu, miscarea se comunicase ultimelor renduri de plante, la siese sau sute metri aproape de parapetulu redutei, pana unde se intindu unu felu de buruieni. Acolo, pe acestu micu spatiu, trebuia sa primisca tiner'ă noastra armata botezulu focului, botezu, vai! foarte sangerosu.

Abia cei dintai tiraliori au trecut marginea campurilor de porumbu, si ieta ca doi, trei, patru, mici nori de fum aparut la orizontu. Eata diece, apoi doue dieci. Numai e midilocu de a numera, ei se sue in aeru cu sutele, cu miele si dupa cate-va minute, totu frontulu parapetului dispare intr'unu noru desu de fum. Acest'a e ca o masa alba pe care vedemu detasandu-se lini'a trupelor. Lucru singularu, tiraliorii nostri in locu de a indrepta puscile loru in susu, in partea redutei, par ca tragu in lateri si spre pamentu, ca cum ochiau in josu; in locu de a alerga spre reduta, i vedemu afundandu-se, ca se dicu astfelu, sub pamentu ca cum scoborau unu micu povarnisii. In acela-si timp, unu imensu noru de fum isbucni, nu ne explicamu bine ceea ce se petrecea. Apoi, dupa cate-va momente numai e midilocu de a mai distinge ceva de catu multu mai josu, pe scoborisulu colinei unde diarimu grupe cari se scoboru in graba. Acesti'a erau raniti.

Prin cei dintai raniti cari ne vinu amu pututu noi sa ne damu contu de ceea ce se petrecuse.

La 300 metri aproape de reduta, se intinde o vale adanca care trebuie trecuta, adeca care trebuie scoborita si urcata. In acesta vale turcii au facutu galerii, unde tiraliorii loru, comodu si tare asediati, au acceptatu pe asaltatori. Ei au datu unu focu teribilu asup'ă trupelor nostre, mi dise unu ofitieru ranitu.

Pe candu eu convorbiamu cu acestu bravu care a cadutu intre cei din inteiu sosescu noi raniti, toti facendu parte din primul batalionu din regimentulu 5 de linie. Perderile acestui regimentu trebuie sa fie enorme.

Me sui la observatorulu meu. Lupt'a continua. Din tote partile redutei plecu verete de fum. Focurile incrucisate trebuie sa faca spaimentatoare goluri in vale.

Omenii continua a dispere pe povarnisiulu inclinat ce nu putem vedea, deru nu repara de partea ceealalta. Este oribilu de a cugeta acolo. O trista noutate sosese generalulu Cernatu; unulu din cei mai distinsi ofitieri din armata romana, comandantulu Siontiu, a fostu lovit de unu glontiu aruncandu-se in capulu soldatiloru sei spre reduta. Se adauga ca numerulu ofitieriloru morti si raniti este enormu. Acum suntu aproape trei ore. Este mai multu de o ora de candu s'a inceputu lupt'a.

Generalulu trimite doue noi batalioane de dorobanti spre a sustine asaltulu. Numai era mijlocu de a renuntia la elu; la stanga noastra, ceealalta colona ruso romana se silea de a lua reduta pe din napoi, si din simultaneitatea atacului depinde succesulu.

In acestu momentu, amu pututu eu sa judecu curagiulu de care e capabilu soldatulu. Ei s'au aruncatu inainte cu o furie iresistibila. Foculu turciloru devenea din ce in mai tare. Prea bravi din parte-le, ei se suiau pe parapet spre a trage mai siguru. — Contr'a escarp'ă din lungulu partii inferioare versa mii de glontie.

Ei bine, acesti sermani tierani romani cu hainele lor usate si cu bonetulu loru impodobitu cu pene de curcani pe capu, ei pe cari i au insultatu adesea, au probatu ca sciau sa mora, deca nu sa invinga, si ca prin vinele loru curge sangele vechiloru daci.

Cu unu aventu de necredintu, ei s'au aruncatu in acesta vale a mortii, respinsi, sfaramati, decimati de foculu mortalu alu unu inamicu acoperitu, deru ne dandu inapoi cu unu degetu macaru, ne hesitandu nici o data, revenindu fara incetare la siarje spre a lasa vai! inapoi siruri de morti si murindi. Au fostu acolo fapte de eroismu pe cari nu le a-si putea povesti. Spre a nu si lasa pe ranitiu loru sa cadia in mainile turciloru, amu vedutu brancardieri de ai Crucii rosii, mergendu sub o ploie de glontie si adunandu pe acei nenerociti in locuri mai putieniu espuse.

La patru ore, Verbitza numai era de catu unu vastu spitalu; ranitiu erau cu sutele. Trebuira transportati spre Nicopolu pentru ca sa faca locu altor!

La cinci ore, parasii acestu locu de desolatiune spre a merge la Poradin ca sa afiu rezultatulu atacului turciloru asup'ă aripei stangi. Statulu maioru era foarte nelinistitu. Se prepara unu alu treilea atacu pe intemplate, caci nu se audise impuscatura de ceealalta parte a colinei. Si cu tote acestea tote precautiunile fusese luate, tote ordinele date pentru unu atacu impreuna. Regimentulu de linie si doue batalioane de dorobanti, adeca abia trei mii omeni, erau singuri in lupta cu acesta reduta asi de bine aperata.

Aci la Poradin numai, unde e instalatu de aci quartierulu generalu alu marelui duce, amu aflatu ca ataculu remasesc partialu si ca nu reussise. Lucru absolutu neexplicabilu, ficsandu planulu de batae, se comisese o gresiala din cele mai grave. Se credea ca era numai o reduta pe crest'a colinei, si erau doue, despartiete din o departare de 250 metri aproape, astfelu a doua colona de atacu crendu ca cade pe partea din napoi a redutei pretinsa unica, pe candu cea dintai colona atacu frontulu, cadiuse pe frontulu unei alte lucrari. Nu amu calitatea a aprecia intinderea unei astfelu de erori si nu sciu, deca militarii de profesieine o voru condamna absolutu, deru faptu e ca acesta eroe a costatu vietia a mii de omeni.

Maiestatea Sea imperatulu reveni

in data in campulu de batae; elu fu insotitu de printiulu Romaniei. Acest'a primi felicitarile cele mai caldurese pentru bravura desfasurata de trupele se. Faptulu e ca atitudinea acestei vigurose armate a fostu admirabila. Deru cu ce pretiu a cumparatu Romania admiratia ce va avea Europ'a pentru ea?

Eu nu voi sa credu inca raportele din prim'a ora: ele suntu prea alarmate! Totu-deun'a se esageredia perderile in primele momente. Deru cate familii voru fi mane in dolu la Bucuresti!

Correspondentie.

Fenesiu, 10/22 Septembre 1877.

(Fine.)

In anulu acest'a insa ide'a de magariarizare a inceputu a se incorpora si pe aici. Observandu oficiulu comunu — pe bas'a decretulu amintitu — in preliminarulu din anulu acest'a n'au mai introdusu dreptulu de carcimaritu fara insa de a-si fi ajunsu scopulu, caci autoritatile supreme politice au provocatu oficiulu comunale ca si dreptulu de carcimaritu sa-lu puna intre perceptiunile comunei si din rubrica „Observariloru“ sa lase clausula de fondu scolasticu. Oficiulu comunale s'au supusu acestei decisiuni si pentru anulu 1875 si 76 au si urmat'o, dar' banii cu mari necadurii si lupte i-au administratu fonduriloru scolare.

Impregiurarea acest'a a datu nascere la cestiunea de controversa: ore dreptulu de carcimaritu in realitate este fondu comunu sau scolasticu. S'au desteptatu si autoritatile competente bisericesti respective scolare si observandu ca esistinta fonduriloru se pote perichita au intrevinitu la comitatu, de unde s'au recunoscutu dreptulu de carcimaritu de proprietatea nedisputavera a numiteloru fonduri scolare.

Pe bas'a acestei decisiuni comitatense, pe bas'a dreptului privatu, a statutului organicu si a art. de lege 36 din 1868 si 18 din 1871, cari oferu nu numai confessiuniloru dar' si intruniriloru si privatiloru dreptulu de a infiintia institute de cultura si a le administra liberu atatu isvoarele de subsistintia, catu si instructiunea cea din urma, pe langa suprem'a inspectiune a statului, oficiulu protopopescu a ordinatu licitatiunea dreptului de carcimaritu de 3 luni alu numiteloru comune pe 30 Augustu st. v. si despre acest'a — din politetia dar' mai tare credu, ca se pipaie ven'a egalitatiei celoru dela politica — au incunosciintiatu si pre dlu pretore Molnar Samu (Morariu Samuilu), care ca legistu nu prea de frunte in cestiuni de ore-care importantia magiara precum este si cea de fatia, a cerutu deslusiri dela comitatu, de unde firesce si ia plat'a convenita (infruntare). Oficiulu comitatensu firesce pe bas'a motive-loru de dreptu create de elu insusi, se pune si resolviza cestiunea cam in modulu urmatoriu insa superficialu: Din preliminarulu comuneloru este evidentu, ca dreptulu de carcimaritu este proprietatea exclusiva a comuneloru (dupa ce a demandatu sa lase clausula de fondu scolasticu) si prin urmare fondulu scolaru dimpreuna cu dlu prot. n'au nici unu amestecu; la casu insa candu fondurile scolare pe bas'a vre-unui documentu dela locurile mai inalte (oru dice ca decretulu dela gub. Crenneville nu este intaritu de regele incoronatu) si aroga dreptu, nici atunci protop. nu are de a se mesteca; deci ordiniza: ca deca se va presentata protop. si va intreprinde licitatiunea sa-lu indrumeze oficiulu comunale acasa, spunendu-i ca protop. sa-si ispravesc ale bisericesti si trebile administrative sa le lase pe man'a loru.

Comunicatulu oficiului pretoriale insa n'au aflatu pre dlu protopopu

acasa, caci tocmai in intervalulu acest'a pornise pentru de a executu licitatiunea anuntata pre 30 Augustu st. v., in care di se si presentata mai intaiu in comun'a Fenesiu, unde fu intempinat de judele de acolo si celu din Presac'a, cari ambii in numele pretorelui cam in sensulu decisiunii oficiului comitatensu, insa in termini mai constitutionali (szolgabiraesci) protestara in contr'a intreprinderi dlu prot. si-i interdisera licitatiunea.

Dlu prot. — foarte naturalu — nedispunendu de fortia s'au supusu acestui mandatu szolgabiraescu, a luptu insa protocolu despre acestu actu . . . si a facutu pasii necesari atatu la forurile competente bisericesti, catu si la cele politice. Resultatulu de pana acum e, ca pretorele s'a tentionat de licitatiunea anuntata de elu pre 9/21 Septembre pre carea a si executat'o in diu'a aceea.

Ce se va mai intempla de aci inainte, adeca ca ce resultatu va obtiene oficiulu protop. in urm'a pasiloru intreprinsi in contr'a dispositiuniloru oficiului comitatensu nu voi intardia a-lu aduce la tempulu seu la publicitate.

Eata echo apelului de infratiere. Eata cum ne iubescu magiarii. Eata unde stamu cu legile cele liberale, si in ce modu misteriosu voiescu magiarii a ne atrage simpathia si infratierea; eata in fine cum apera ei interesele patriei.

Domnii dela putere nu se multimescu cu aceea, ca ne-au eschisu mai cu totul de pre terenulu politicu, ei ne invideza ceea ce cu putieniu mai inainte au aflatu de bine a ne da, adeca constitutiunea bisericesti si chiori drepturile ce ofere legea scolastica din 1868 si 1871. — Uniculu terenu de activitate publica de desvoltare si esistinta nationala, terenulu bisericescu si scolasticu este astadi obiectulu atacuriloru din partea puterniciloru dilei. Sa nu uite in zelulu loru ca romanulu erediencie dela stramosii sei insusirea „ca tiene minte“ — si sa nu desconsidera o lege nestramutabila fizica si morala ca ori-ce actiune provoca reactiune mai curendu sau mai tardiu. D.

Varietati.

* * * *Semnu de recunoscintia.* Studentii romani dela gimnasiulu de statu de aici, condusi de Directorulu loru, au depusu duminica in 18 Septembre pe mormentulu Marelui archiepiscopiu, Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Siagun'a, o frumosa comuna cu inscriptiunea (pe pantlici): „In memori'a nemuritorului PARINTE Andreiu Siagun'a. — Studentii romani dela gimnasiulu de statu in Sibiu, 1877.“

Cunun'a se pastreza pana la terminarea monumentulu in biseric'a cea mare din Rasinari, langa care se radica monumentulu, sub care zacu remasitiile pamentesci ale nemuritorulu barbatu.

(†) P. Protopresbiteru Ioanu Patiti'a a reposatu in 18 Septembre a. c. la Campeni in etate de 71 ani. Inscintiara mai pe largu in nrulu viitoriu. Si pana atunci dicemu venerabilulu Protopresbiteru, preotu si tata de familia: Fia-i tierin'a usiora!

* * * *(Amesteculu unu pretoru in afaceri curatu bisericesti).* Din comun'a Lapusnicu, cottulu Severinului, ni s'a tramisa spre publicare o corespondentia, din care estragemu urmatoarele: Conformu hotaririi Ven. Consistoriu din Caransebesiu dto 4 Aug. a. c. Nr. 562 B., P. protopopu I. Stefanovicu impreuna cu preotulu N. Gontia si presidentulu comitetului bisericesti din aceea comuna aveau sa faca investigatiune in contr'a unoru preoti G. pe temeulu unei acuse. Neputenduse ispravi tote inainte de prandiu, se decisu continuarea investigatiunii pe dupa amedi. Investigatiunea se continua in buna ordine in fatia po-

porului, cându eata sosesc în scôla, unde se tiena investigațiunea, pretorele cercului Bozovicu, Anton Szabó, împreuna cu argatîi sei și cu doi preoti inculpati și intréba pre presidentulu, „ce este aici!” Presidentulu a respunsu, ca „este investigațiune emisa din partea ven. consistoriu”. Pretorele a cetitu apoi ordinațiunea consistoriala din cuventu în cuventu și în sfersitu a încruntatu ochii dicendu: „In numele legei ve provocu pre toti cei de fatia, cá numai decátu sa terminati cu investigațiunea și sa ve departati de aici!” Acésta purtare cu totul ilegala din partea pretorelui, care nu are nici unu dreptu a se amestecá în afaceri curatu bisericesci, — a produsu o mare indignatiune între poporulu adunatu.

* *Mijlocu în contr'a taciunelui.*
Dlu G. Aiteanu, jude comunalu în Heghigu ne-a tramisu spre publicare urmátorele:

„Fiindu tocmai tempulu semenatului, și sciindu daun'a ce o au economii nostri prin taciunile ce se face în grâu, 'mi tîenu de detorintia a aduce la cunosinti'a tuturor ce voru sa scie, ca mijloculu celu mai siguru de a scapá de taciune este pétr'a veneta amestecata cu sare și topita în apa.

Cantitatea e urmátorea: La 1 galéta de grâu (64 cupe = 92 litre) trebuie 16 dgr. pétra veneta, 6 dgr. sare; acestea sa se topésca într'o cupa de apa și cu ap'a aceea apoi se stropesce într'unu vasu gráulu menitu spre a-lu semaná și se amesteca bine, cá sa se imparta ap'a în totu gráulu. Operatiunea acést'a se face inși numai în diminéti'a, cându vrea omulu sa samene.

Cei ce nu se au cu mesurile susu pomenite sa puna 6 linguri de pétra veneta și 2 linguri de sare. Acestea pisate meruntu se topescu în apa.

Consintimu, inși nu intru tóte cu ceea ce ne impartășiese dlu Aiteanu asupr'a manipulárei cu pétr'a veneta. Mai întâiu observámu, ca nu întielegemu, încátu sarea este menita sa contribue și ea la sterpirea taciunelui. Dupa esperintiele culese de chemisti, pétr'a veneta (vitriolulu de arama) este o materia destulu de puternica spre a omóri pulberea taciunósã ce se afla alipita de grauntie. Prin urmare sarea este de prisosu. Operatiune inși si se face astfelu: Sementi'a se amesteca câtu mai deopotriva cu pétr'a veneta disolvata în apa, apoi remâne gramada în cursu de vr'o 24 óre, así cá pétr'a veneta sa aiba cându strabate și nimicî taciunile din giurulu grauntieloru. La 1 hectolitra sementia ajungu 12—16 litre apa, în care s'a fostu disolvatu nu mai multu de 80 grame pétra veneta.

Redact.

Burs'a de Vien'a.

Din 21 Septembrie (3 Oct.) 1877.

Metalicele 5%	64 35
Imprumutu nat. 5% (argintu)	66 90
Imprumut. de stat din 1860	111 25
Actiuni de banca	849 —
Actiuni de creditu	218 50
London	116 90
Argintu	104 —
Galbinu	5 59 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	9 38 1/2
Valut'a nóua imperiale germána	57 75

Nr. 246.

Concursu.

Care se escrie prin acést'a, pentru ocuparea statiunei invetiatoresci, devenita vacanta, în comun'a bisericésca gr. or. din Coman'a inf. protopresbiteratulu tractului Fagarasilui I. cu terminu pâna la 28. Septembrie a. c.

Emolumentele suntu, salariulu anualu cu 200 fl. v. a. în bani gat'a solvindi din cas'a comunala, în 4 rate regulatu,

Cum si 8 fl. v. a. cá bani de cuartiru. Concurentii voru avea a-si asterne suplicele loru bine instruite, conformu prescrișeloru statutului organicu la subscrisulu oficiu protopresbiteralu, pâna la terminulu mai susu însemnatu; cei cari voru sci cantárele, și tipiculu bisericei, se voru preferá. — Fagarasiu 28 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru Popescu
protop.

3—3

Concursu.

La scól'a norm. capitala gr. or. din opidulu Resinari a devenitu unu postu de invetiatoriu vacantu.

Pentru întregirea acestuia se escrie concursu pâna în 2. Octobru a. c. cal. vechiu.

Emolumentele împreunate cu acestu postu suntu:

1. Unu salariu anualu de 350 fl. v. a. platibilu în rate lunarie anteci-pative.

2. Relutu pentru lemne și cuartiru 60 fl. v. a.

Dela concurenti se cere sa fi studiatu celu putinu gymnasiulu inferioru și cursulu pedagogicu-theologicu, și sa aiba sciintia de cantárele și tipiculu bisericescu.

Cei cu calificatiune mai buna se voru preferá.

Concursele sa se adreseze la comitetulu parochialu în Resinari.

Resinari în 1. Septembrie 1877.
In contielegere cu Comitétulu parochialu.

I. Popescu
prot. și inspect. districtualu de scóle.

3—3

Nr. 107 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea functiunilor invetiatoresci dela scólele confessionali gr. or. din comunele: Ocn'a-Sibiului, — parochi'a inferióra, — Magu și Dobârc'a, în ppresbiteratulu Mercurei, se escrie concursu cu terminulu 29 Septembrie 1877.

Emolumentele acestoru functiuni suntu:

I. Pentru Ocn'a: 200 fl. v. a. cuartiru și lemne de focu.

II Magu: 100 fl. v. a. cuartiru și lemne

III. Dobârc'a: 150 fl. v. a. și lemne de focu.

Doritorii de a ocupá vre-un'a din functiunile de susu sa-si astérna ofertele d-loru, instruite conformu legei, subsemnatului oficiu pâna la terminulu indicatu și sa tiena strana în vre-o dumineca séu serbatóre în biserica parochiei unde voiescu a competá.

Mercurea, 8 Septembrie 1877.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or. alu Mercurei.

I. Drocu,
administr. protop.

3—3

Nr. 265 — 1877.

Concursu.

La scól'a poporala, cfesionala din Vidr'a de susu, protopresbiteratulu Zlatnei superióre se escrie concursu pentru o statiune de invetiatoriu cu unu salariu anualu de 250 fl. v. a., cuartiru în edificiu scólei 2 odai, și lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si tramite petitiuniloru provediute cu documentele recerute în „stat. org.” pâna în 30. Septembrie st. v. a. c. la subsemnatulu oficiu protopopescu.

Câmpeni, 7 Septembrie, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Patiti'a m. p.
protopopu

3—3

Ad Nr. 28. — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a III-a Rip'a-Rimetiului în

protopresbiteratulu Albei-Iuliei cu care suntu împreunate urmátorele emolumente:

1. Dela 56 familii câte o di de claca.

2. Dela 56 familii câte o ferdela de grâu de primavéra,

3. Pamenturi arátore și de fenatiu 8 jugere 1495 0/100.

4. Un'a gradina cu pomi; și

5. Venitele stolare indatinate.

Tóte acestea emoluminte computate în bani dau o suma de 370 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia, se-si astérna petitiuniloru sele instruite în sensulu stat. organicu la subscrisulu pâna în 9 Octombri a. c. cându va fi si alegerea.

Alb'a Iul'i'a 12. Septembrie, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Alexandru Tordasiu m. p.
3—3 ppresb. gr. or. de Alb'a-Iul'i'a.

Concursu.

I. La scól'a confessionala gr. or. din Porcesci, în ppbiteratulu Sibiului II este de a se ocupá:

a) unu postu de invetiatoriu cu salariu anualu de 200 fl. v. a;

b) altu postu de invetiatoriu totu la aceeași scól'a cu salariu de 120 fl. Ambiloru iuvetiatori li se va dá si locuintia acomodata și lemnele necesarie pentru incalditu.

II. La scól'a confessionala gr. or. din *Talmacelu* totu din ppbiteratulu susu-numitu este de a se ocupá unu postu de invetiatoriu cu salariu anualu de 130 fl. v. a. Invetiatoriulu va avé locuintia și lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá unulu séu altulu din posturile susu dise voru avé a-si inaintá documentele prevediute în statutulu organicu la subsemnatulu inspectoratu de scóle celu multu pâna la 23 Septembrie st. v. a. c.

Sibiuiu, 10 Sept. 1877.

In contielegere cu comitetele parochiale resp.

I. Popescu m. p.
prot. și inspect. district. de scóle.

3—3

Nr. 263 — 1877.

Concursu.

Pe bas'a bugetului preliminaru pre anulu 1877/8 din partea adunárei gen. a Asociatiunei tranne, tîenute în Blasiu la 5.—7. Augustu a. c. sub Nr. prot. XXXV. și XXXI. se publica prin acest'a concursu la urmátorele stipendia:

1. La unu stipendiu de 60 fl. v. a. destinat pentru unu gimnasistu, din fundatiunea Galliana, cu aceea observare, ca conformu litereloru fundationali, la obtinerea acelui stipendiu, ceteris paribus, va avé preferintia acel'a concurente, carele va dovedi în modu demnu de creditia, cum-ca se trage din famili'a fundatorelui, și anume din famili'a: „Popu și Antonu.”

2. La 2 stipendia de cale 70 fl. pentru 2 teneri, cari cercetéza scól'a comerciale inferióra.

3. La 4 stipendia de câte 60 fl. 4 ascultatori de pedagogia.

4. La 2 stipendia de câte 60 fl. pentru 2 elevi dela vre-o scól'a de agricultura din patria.

5. La unu ajutoriu de 20 fl. destinat pentru unu gimnasistu ori reatlistu, din fundatiunea repausatului studiosu de a V. clase gimn. Emiliu Dionisii Basiat'a Matiui Dembulu din Abrudu, cu aceea observare, ca conformu litereloru fundationale, la obtinerea acestui ajutoriu voru avea preferintia studentii eminenti, nascuti în muntii apuseni ori în fostulu districtu alu Naseudului.

Terminulu concursului se defige pre 25. Octobri 1877. c. n.

Concurentii la amentitele stipendia au sa-si substérna incóce concursele loru pâna la terminulu susu-indigitatu, provediute cu atestatulu de botezu și de

paupertate cum si cu testimoniulu de pre semestrulu alu II-lea alu anului scol. 1876/7; iér' concurentii la stipendiale de sub p. 4. in speciale, sa dovedésca, cum-ca au absolvatu celu putienu scól'a elementaria, cum si ca se pricepu în genere la portarea economiei, dupa cum aceea e indatinata în tiér'a nóstra, pre lãnga aceea, sa fi ajunsu alu 16-lea anu alu etatiiei.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului Asociatiunei transilvane, tîenuta în Sibiuiu la 15. Septembrie 1877.

Iacobu Bolog'a
v. presiedinte.

3—3 pentru secret. II.
I. V. Russu.

Nr. 115 — 1877.

Concursu.

Pentru întregirea parochiei greco-orient. Fauresci, în protopresbiteratulu Cetatiei de pétra, cu concessiunea preavenerabilului consistoriu archidiece-sanu din 1-a Iulie a. c. 1562 B. se escrie concursu cu terminu pâna la 9 Octobri a. c.

Emolumentele suntu:

1. Dela 100 familii câte un'a ferdela cucuruзу sfármatu și un'a di de lucru.

2. Portiunea canonica: (eclesi'a vechia:) 2 jugere 800 0/100.

3. Folosirea cimierului și a moșiei dela Gipsea numita, 9 jugere aratoriu și fenatiu.

4. Stol'a statorita de sinodulu protopopescu în 1872.

Tóte acestea computate în bani, dau unu venitu anualu de 402 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne petitiuniloru instruite în sensulu stat. org. la subscrisulu oficiu prot. pâna la terminulu mai susu indicatu.

Carpenisiu, 13 Septembrie, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu

Ioanu Siovrea m. p.
adm. prot.

2—3

Nr. 82 — 1877 adm. prot.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante Branisc'a în protopresbiteratulu Iliei-Muresiene, prin acést'a se publica concursu pâna la 9. Octobri 1877 st. v. în care di se va tinea si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) casa de locuintia dimpreuna cu curte și gradina;

b) dóue pamenturi arátore de 4 jugere cu venitu anualu de 50 fl. v. a.

c) dela 114 numeri câte o ferdela de cucuruзу în bómbe de cucuruзу;

d) câte un'a di de lucru fia-care numeru parte cu palmile, parte cu vitele;

e) venitele stolari indatinate; cari tóte computate în bani facu sum'a de 481 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele loru instruite conformu despositiuniloru statutului organicu la subscrisulu pâna la terminulu susu indigetatu.

Gurasad'a în 13 Septembrie, 1877.

In contielegere cu comitetulu paroch'alu.

Alecsiui Olariu m. p.
adm. prot.

2—3

Rectificare. În Nr. 69 alu „Tel. Rom” publicânduse colect'a de obiecte pentru ranitii ostasi români, trâmise prin d-lu Dáriu Puticiu din Lipo v'a s'a fostu pusu dela soci'a lui Georgiu Mateiu 50 dgr. scame.

Acum în urm'a reclamului viu a rectificá: ca d-n'a Sid'a Mateiu — a carei'a nume nu mi s'a fostu comunicatu — a contribuitu 1 chil-gr. de scame și 10 triângule, cari cu transportulu din septemnána trecuta s'a si tramisu la destinatiune.

Sibiuiu 16/28 Septembrie, 1877.

Iudit'a Macelariu
colectanta.